

NÉPSZABADSÁG

COMPUTER

T E C H N I K A

VI. évfolyam, 1. szám

Informatikai magazin

1999. január 26.

Érthető

Fontos

Hasznos

Rafinált tarifák
89. oldal

- Az érem két oldala 5. oldal
- Egy informatikai időutazás naplója 12. oldal

Kéz csoda

NOKIA
6110

Bár ez az egyik legkisebb és legkönnyebb Nokia mobiltelefon – nagyméretű, ötsoros kijelzőjének köszönhetően a kezelése mégis gyerekjáték; a nagyteljesítményű akkumulátorral pedig akár 450 órán át készenlétben áll. Még három elektronikus játék is található benne – ami azért mégsem gyerekjáték! Mindent tud amit Ön egy mobiltelefonról elvár. Sőt, még annál is többet. Nokia 6110-es. Kéz csoda!

Nokia mintabolt: 1126 Budapest, Királyhágó tér 8-9. Tel.: 201-2890

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

Az összehangolt távközlésért

A Távközlési Érdekegyeztető Fórum „Úton a 2000. év felé - távközlési aspektusok” címmel tartott konferenciát. A szervezők a technológiai fejlesztések és a szabványozás lehetőségeit állították előtérbe, amin belül természetesen - a várhatóan hónap végére kiírandó - 1800-as mobiltelefon tender is helyet kapott. Ennek nyilvánosságra hozható részleteiről Bölcskei Imre, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium államtitkára tájékoztatta a résztvevőket. Eszerint a jövőben összesen három (a Westel900 és a Pannon GSM mellett egy új; a kiírandó tender leendő győztese) szolgáltató lesz jelen a magyar mobilpiacra.

A konferencia sajtótájékoztatóján felmerülő másik időszerű kérdés a hazai távközlési piac liberalizációjának előrehozatala volt, azért, hogy a tervezett 2002-es európai uniós csatlakozáskor ne kelljen átmeneti kedvezményt kérnie országunknak. Bölcskei Imre államtitkár szerint a Matáv és a helyi telefonszolgáltatók között akár áprilisa létrejöhet az ehhez szükséges megállapodás. Eszerint 2002. január elsejével kezdődne a szabad verseny, míg a helyi telefontársaságok kiábrólagos jogai a következő év elején járnának le.

Műalkotások az Internet galaxison

Tavaly az Iparművészeti Múzeum, egy hónap múlva pedig a Múcsarnok ad otthont a negyedik Internet.galaxis információs szakkiallításnak Budapesten. A közművelődési és művészeti rendezvénysorozatot február 25-e és március 3-a között rendeznek meg, melyen többek között nagyszabású digitális művészeti alkotások is láthatók lesznek.

Az indulástól kezdve a kiállítás célja az, hogy minden évben fórumot teremtsen a legújabb technikai vívmányoknak, s ötvözze az üzleti, a tudományos, a művészeti, az oktatási és kulturális szférát. A galaxist szervező Adam Stúdió az internetnek ezúttal háttérszerepet szán, a világháló a kifejezés hatékony és elfogadott eszközeként jelenik majd meg. A rendezvény kiemelt témái: dátum és idő, pénz és érték, valamint a tartalomért való felelősség. Az Internet.galaxis 99° kiállítás egyik védnöke Demszky Gábor főpolgármester lesz.

Színházi debütálás a világhálón

A Katona József Színház deszkáin mutatták be múlt pénteken Tankred Dorst Paul úr című darabját Haumann Péter és Csákányi Eszter főszereplésével. De mi keresni valója van a német színműnek egy hazai informatikai magazin hasábjain? – merülhet fel sokakban a kérdés. Nos, a teátrum tájékoztatása szerint a színházi szövegkönyvet és a szerdai mű most először lesz olvasható a Magyar Elektronikus Könyvtárban, a www.mek.iif.hu internetes címen.

Gondolkodó technológia

A Computer Associates International, Inc. (CA) bejelentette forradalmian új, sejtérelőzati technológiára épülő programjának, a Neugents™-nek az első kiadását. A Neugents-szel lehetővé válik olyan üzleti alkalmazások készítése, amelyek nemcsak elemelni képesek a piaci és technikai környezet feltételeit, de előre képesek jelezni azok változását, intézkedéssorozatokat javasolnak a lehetőségek kihasználására, és az esetleges problémák elkerülésére.

Míndezeket az értékes szolgáltatásokat tanulási folyamatba ágyazva nyújtja a technológia, rugalmasan alkalmazkodva a világ változásaihoz, adaptálva az új információit. Amit megtanult, azt azonnal alkalmazza az új helyzetekben, mindenféle manuális programozás nélkül. Vagyis, most először a történelemben egy program képes magától azonosítani az új piacokat, rávilágítani új bevételi forrásokra és értelmesen automatizálni az üzletet.

Olvasóink figyelmébe!

Az Önök kérésére web-oldalunkon csere-bere rovatot indítunk csere-bere online néven. A cserélni vágyók az interneten elérhető adatlap (www.comptech.hu) kitöltése után felkerülnek online oldalunkra, ahol 1 hétig közzéjük a hirdetésüket a számítástechnika, telekommunikáció, szórakoztató elektronika és egyéb témákban.

Újult erővel

A megjelenési ütemterv úgy hozta, hogy idei első számunk január végén kerül az olvasók kezébe. Ilyenkor kissé már elkéstem a „Boldog új évet!” jókívánság, a szilveszteri pezsgő mámorát is elfelejtettük, de egy új évfolyam első számában mégiscsak illik egy kicsit fogadkozni, előre tekinteni. Nos, a mi fogadalmunk, célkitűzésünk nagyon egyszerű: mindent úgy csinálunk, mint eddig, csak jobban. A hozzánk érkező rengeteg levél ugyanis arról győzött meg bennünket, hogy olvasóink szeretik a Computer Technikát, értéklik, hogy a bonyolult dolgokról is közérthetően írunk, bemutatjuk a jelen és a közeljövő termékeit, irányzatait és ezzel segítjük őket a döntésekben, legyen szó egy otthoni számítógép vásárlásáról, vagy egy nagy vállalati beruházásról.

Egyetlen komoly kifogást kaptunk: néha túl hosszúak a cikkek. Ezt elfogadva elhatároztuk: még jobban ügyelünk arra, hogy amit tíz sorban elmondhatunk, arról ne írjunk egy oldalt. Ezt már ebben a számban is tapasztalhatják. Több témát dolgozunk fel, színesebbek az írások, érdekesebbek a képek. Reméljük, ezt Önök is így érzik.

Továbbra is várjuk véleményüket, javaslatokat és kritikai megjegyzéseiket.

Lónyai László

COMPUTER TECHNIKA

A Népszabadság informatikai magazinja
internet: <http://www.comptech.hu>

webdesign: Guards Rt.

Lapalápoló: PersonArt Kft.

A szerkesztő bizottság elnöke:

Lónyai László

Felelős szerkesztő: Szeleszt Ferenc

Szerkesztő:

Jávorszky Béla Zsolt, Tóth Ildi

Főmunkatárs:

Klityik István

Munkatársak: Dujcsik Mariann,

Földp Norbert, Gece Mariann,

Szabó Gabriella

Kiadja a Népszabadság Részvénytársaság

Felelős kiadó:

Lengyel L. László, vezérigazgató

Szerkesztőség és reklámiroda:

PersonArt Kommunikációs Ügyvédek Kft.

1141 Budapest, Komócsy utca 5-7.

Kereskedelmi igazgató: Számadó Rózsa

Hirdetési igazgató: Gyuráki Attila

1141 Budapest, Komócsy utca 5-7.

Telefon: 469-30-30, Telefax: 469-30-40

e-Mail: comptech@comptech.hu

CompuServe: 100324.654

Tördelés, tipográfia: PersonArt

Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.

ISSN 1418-2432

Újabb francia internetsztrájk

(iNtErNeTTo/Reuters) Újabb sztrájkot hirdettek január 31-re a francia internetezők. A France Telecom magas árai ellen tüntető felhasználók helyi átalánydíjat követelnek a helyi hívásokra. A cég három nappal a korábbi sztrájk után 20 százalékos árengedményt adott az internetező cégeknek. Az ADIM, az internetezők szövetsége havi 200 frankos (körülbelül 7600 forint) átalánydíjat tartana méltányosnak, a telefonátvitel azonban csak a nagy felhasználóknak kíván engedményt adni. A francia internetfelhasználók jelenleg óránként 8-16 frankot (300-600 forint) költenek telefonra, erre jön még rá az internet-előfizetés költsége.

A Compaq is beszáll

(CT) A Compaq mintegy 220 millió dollárért megvásárolja a Shopping.com (www.shopping.com) online áruházat. A Compaq reményei szerint az AltaVista (www.altavista.com, www.av.com) látogatói és a Compaq internetes PC-k felhasználói a Shopping.com-nál fognak vásárolni, a felhasználók online vásárlási preferenciáinak jobb ismerete pedig az AltaVistát segíti majd a tartalom és az információk tökéletesebb megszervezésében. A karácsonyi időszak során az AltaVista Shopping rovatának, amely más online áruházak kínálatára mutatott, több milliós látogatója volt. A Shopping.com az internetes vásárlók számára több mint ezer kereskedelmi partner kétmilliónál is több termékfajtaját kínálja.

Új Intel-processzorok

(CT) Az Intel Corporation több bejelentéssel kezdte az évet: január elejétől kapható a két új, 400 és 366 MHz-es órajelű Intel Celeron processzor. A gyártó szerint a 400 MHz-es Celeron processzor mintegy 20 százalékkal, a 366 MHz-es Intel Celeron processzor pedig 10 százalékkal múlja felül a mai 333 MHz-es Intel Celeron processzor teljesítményét. Az Intel szintén a napokban jelentette be az Intel Pentium III processzor-márkanevet a Ktmai kódnevén fejlesztett következő generációs mikroprocesszorához. Az

1999 első negyedében bevezetésre kerülő új Pentium III processzor az óriáscég szerint életszerűbb multimédiát kínál majd.

Lyukas világháló

(WSJ) Az izraeli Finjan Inc. nyilvánosságra hozott egy veszélyesnek látszó biztonsági rést, ami a Microsoft Excel egyik funkcióját kihasználva csalja csapdába a web site-okat. Az Excelt gyakran használják a site-ok "keretekre" tördeléséhez, és egy gonosz cracker írhat egy kódot, amely titokban letöltődik a látogató számítógépére, ahol nagy rombolást vihet véghez az adatbázisok, szövegek és más fájlok között a felhasználó tudta nélkül. A h i b á t Oroszországban fedezték fel. A károkozásához szükség van az Excelre, de arra nincs, hogy az Excel fusson is. A Microsoft úgy nyilatkozott, decemberben már felhívta a figyelmet a problémára, és készített egy javító szoftvert is.

AOL-gömböc

(New York Times/WSJ) Az America Online hét hét alatt egymillióval növelte előfizetőinek számát, amely meghaladta a 15 milliót. Karácsony napján több új jelentkező volt, mint korábban bármikor. Az AOL emellett közzétette, hogy az előfizetői a karácsonyi időszakban 1,2 millió dollárt költöttek online vásárlásra – ez fejenként átlagosan 80 dollárt jelent. Az elemzők becslése szerint az 1998-as online eladások összesen 13 milliárd dollár körül alakultak.

Sikeres iMac

(Reuters) A PC Data piackutató cég szerint az Apple új iMacje volt novemberben a legnépszerűbb személyi számítógép az Egyesült Államokban az eladások 7,1 százalékkal, il-

letve a bevételek 8,2 százalékkal. Mivel az elmúlt négy hónapban az eladások igencsak megugrottak, az Apple részesedése az amerikai piacon a júliusi 5 százalékról 10 százalékra nőtt. Az iMacet szorosan követi a Compaq Presarioja és a Hewlett-Packard Pavilionja. Az iMac gépek különböző színben kaphatók: pirosban, narancssárgában, lilában, zöldben és pávakékben.

Linux Macintoshra

(TechWeb) A LinuxPPC cég bemutatta a Linux operációs rendszer új verzióját, amelyet a Macintosh

PowerPC platform számára írtak. A LinuxPPC 5.0 ingyenesen letölthető az internetről, a CD-s változat, melyhez fejlesztőeszközök

AppleShare integráció és más szolgáltatások is tartoznak, 32 dollárért lesz kapható, a teljes változat az

ApplixWare-rel együtt pedig 125 dollárért. Szaktérők szerint emelni fogja a LinuxPPC népszerűségét, hogy ha letöltötték, a PowerPC-n fut-hat ez is, de a Mac OS X is.

Olcsóbb jegy az interneten

(Washington Post) A Delta Airlines úgy döntött, hogy 2 dolláros extra költséget számol fel minden belöldi retúrjegyért, amelyet nem az interneten, hanem utazási irodában, a cég erre szolgáló telefonszámnál, vagy akár Delta saját jegyirodájában foglalnak le. A társaság képviselője kifejtette, hogy 13 dollárjuka kerül minden ilyen jegyrendelés, és bármilyen változtatás újabb 13 dollárba.

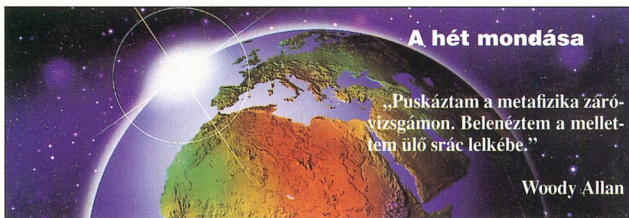
Nokia-Dolphin szerződés

(PKÜ) A Dolphin Telecom és a Nokia digitális TETRA professzionális mobil rádiós hálózat szállításáról írt alá szerződést Franciaországban. A szállítások azonnali hatállyal megkezdődnek. A szerződés értéke meghaladja a 150 millió eurót (1 milliárd francia frank). A Nokia szállítja és építi ki a teljes körű TETRA hálózatot, ideértve a központokat, a bázisállomásokat, diszpécseri állomásokat és a hálózati irányítási rendszert. A Nokia emellett telepítési és egyéb műszaki szolgáltatásokat is nyújt. A Nokidra azért esett a választás Franciaországban, mert a cég olyan rendszert képes szállítani, mely a legmodernebb szolgáltatásokat és funkciókat kínálja.

A hét mondása

„Puskáztam a metafizika záróvizsgámon. Belenéztem a melletttem ülő srác lelkebe.”

Woody Allan

Az euro jelenlegi helyzetét leginkább Mátyás király szolgálóleányához lehetne hasonlítani. Van is rajta ruha, meg nincs is. A vállalatok és bankok közötti elszámolásban már szerepel az európai közös pénz, csak még a készpénzforgalomban nem vesz részt.

Az érem két oldala

Magyarország ugyan az EMU-n (Gazdasági és Monetáris Unió) kívül áll, ám a bankokon, multinacionális vállalatokon kívül azokat a kisebb vállalkozásokat is érinti az euroelszámolás, amelyek külkereskedelemmel foglalkoznak.

Az informatikai rendszereknek például párhuzamosan kell kezelniük a több valutában és az euróban folyó üzleteket. Míg az óriás-cégek informatikai kiadásainak várhatóan 30–60 százalékát teszi ki ezeknek az eurokonform rendszereknek a bevezetése, addig a „kis halak” gratis juthatnak a prob-

léma megoldásához. Ugyanis könyvelő, elszámoló, számviteli és más pénzügyi szoftvereik eurofrissítése, átállítása legtöbbször ingyen letölthető a világhálóról. Természetesen vagy az eredeti szoftver gyártó cég weboldaláról, vagy a forgalmazójától.

Gosztonyi Gergely, az Euro Info Centre (www.itd.hueuroinfo) fővárosi kirendeltségének informatikusa elmondta, a frissített tartalmazó servicepackek (szervizcsomagok) mindössze a nagyvállalatok zsebéből húznak ki nagyobbszeget. – A multik által-

ban testre szabott, egyedi pénzügyi, gazdasági szoftverekkel dolgoznak – mondta az informatikus –, így egyedileg kell eurokonformmá fejleszteni a programokat. S ezt az egyediséget kell megfizetni.

Természetesen van az éremnek másik oldala is. Miként Deák Lászlótól, az Online Rt. vezérigazgatójától megtudtuk, a matricétek az eurofrissítéssel egyetemben a 2000-ik év problematikáját is megoldják. A két művelet összekapcsolva megspórolnak némi pénzt, egyben racio-

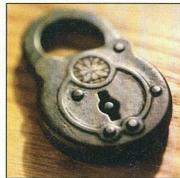
nalizálják, korszerűsítik informatikai rendszereiket.

Hardverváltozások is szükségessé válnak a közös pénz forgalomba hozatalával, s ez csakúgy érinti a középállalkozásokat, mint a nagyfelhasználókat. A valutákat kezelő eszközöket – például a bankautomatákat, az ATM-eket – ki kell cserélni, illetve átállítani euróra. Az eszközökre fordított kiadásokon, a billentyűzet-cserén túl, még kalkulálni kell az átalakítás következtében fellépő tárolókapacitás-bővítéssel is.

G. M.

Pert nyert a BSA

Szenzációkat előreléző sajtótájékoztató-meghívót küldött a szoftverrendőrségként emlegetett Business Software Alliance (BSA) Magyarország az újságíróknak. Sikerként harangozta be, hogy a bíróság pert nyert a mosonmagyaróvári önkormányzattal, és egy győri polgárral szemben. (Utóbbit a szerzői és szomszédos jogok megsértésére és egyebek miatt 8 hónap felügyeltetésre bírtónbüntetésre ítélt a Győri Városi Bíróság – a szerk.) A nyugat-magyarországi város polgármestri hivatalában ugyanis jogszerűtlenül használták a Microsoftot tizenöt MS DOS és két Windows '95 programját. A BSA feljelentése alapján most először született bírósági elmarasztaló ítélet, ráadásul állami hivatalnokokat idézték a törvény színe elé. A jogtalan szoftverhasználat egy győri büntetőperben csak mellékvágy volt ugyan, de a BSA jogásza ott is győzelmet aratott.

A szoftver és mindennemű tartozéka hazánkban 1983 óta törvényes oltalmat élvez, 1993 tavaszától a Büntető törvénykönyv is védő, csak eddig nemigen alkalmazták a programalkalmazók megfenyítésére, elriasztására. A BSA hazai vezetője változatlanul az újszerű jogi törvénytervezetnek a számítógépes programokra vonatkozó várható előírásait, amelyek még egyértelműbbé teszik: a programtolvajlás súlyos bűn.

A BSA-képviselőt a mostani sajtótájékoztatóján megerősítette: magyar internetes honlapon megjelenített majd az érdeklődési körébe vágó sajtóközleményeket, cikkeket.

Kulcsár László

(kulcsar.laszlo@ligetpress.datanet.hu)

JANUÁRI ÁRZUHANÁS!

Az ACOMP Explorer - mely Intel® Pentium II vagy Intel® Celeron processzorral választható - egy tökéletesen felszállított munka- és játékgép. Nagy kapacitású winchesterre elegendő helyet biztosít a programok és játékok számára. Az AGP szabványú kártyákon a kiváló minőségű videokártyák DVD filmek és multimédiás CD-k megjelenítésére nagy felbontásban is alkalmas. A díjnyertes TOSHIBA CD-ROM-nak sem az írott, sem a nyomott CD lemezek olvasása nem jelent gondot. CelerónA processzorral - a beépített 128KB gyorsító memóriának köszönhetően - a gép sebessége a Pentium II rendszerekkel vetekedik. A rendszer kiépítettsége megfelel a legújabb játékok követelményének is.

ACOMP Explorer számítógép

- Pentium II alaplapp,
- AIIPRO chipset, 133MHz-ig
- 32MB SDRAM 100MHz
- 6.4GB EIDE Ultra DMA HDD
- 3BMAX TOSHIBA EIDE CD-ROM
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- Intel® Celeron / Pentium II processzor
- ATI Charger 3D AGP videokártya 8MB
- SoundBlaster 16 kompatibilis hangkártya
- 50W aktív hangfalak
- AT minitorony
- MicroSoft kompatibilis egér
- Wm95 Angol vagy Magyar billentyűzet

300MHz Nettó ár: 109.900 Ft

350MHz Nettó ár: 139.900 Ft

GERICOM Notebook számítógép

- Intel TX alaplapp, 512 KB Cache
- Intel® Pentium®MMX Mobil 266MHz
- 64MB SDRAM
- 4.3GB EIDE HDD
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- 32x sebességű CD-ROM meghajtó
- SoundBlaster 16 hangkártya
- S3 Virge MX AGP videokártya 4MB RAM
- Infra port
- TouchPad, 2db PCMCIA kártya hely.
- Audio beemenet, képi és hangos hangszórók, billélt monitor, nyomtató, PS/2, soros port, USB, hangfal és mikrofon csatlakozó, bővítőkártyák

Made in Germany

13.3" TFT színes kijelzővel

Nettó ár: 369.900 Ft

ACOMP

1134 Róbert Károly krt. 68. T: 339-5647, 339-5648
1125 Királyhágó utca 2. T: 356-6790, 212-8963
1152 PÓLUS CENTER T: 419-4091, 419-4092

NYITVATARTÁS: Hétfő-Péntek: 9.00-17.00, Szombaton: 9.00-13.00

A PÓLUS CENTERBEN a hit minden napján 10.20 óráig, Vasárnap 10-18 óráig

Árának az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

Internet: www.acomp.hu

Faxbank: 2-333-666/1477##

Mi is az az APS?

Előremenekül az ezüst-halogén fotográfia

A népszerű 35 mm-es filmek és az ezen alapuló fényképezőgépek a folyamatos újításoknak köszönhetően az elmúlt évtizedekben fantasztikus fejlődésen mentek keresztül. Bár a 35 mm-es technikában rejlt tartalékok még korántsem merültek ki, a fotóipar nagyjainak egy csoportja a 90-es évek közepén nagy lépésre szánta el magát. Az SDC (System Development Companies – rendszerfejlesztő cégek) néven átmeneti szövetségre lépett versenytársak – a Kodak, a Canon, a Minolta, a Nikon és a Fuji – 1996 áprilisában rukkoltak ki az APS (Advanced Photo Systems – továbbfejlesztett fotórendszer) első termékeivel.

Az APS nem kevesebbet ígér, mint a filmtől a kész fényképig terjedő láncolat teljes reformját. Az APS film keskenyebb a hagyományos filmnél. A filmszalag szélessége 24 mm, melyen a képkockák 16,7 x 30,2 mm-es helyet foglalnak el. Megváltoznak a fényképezőgép megszokott paraméterei is. A kisebb filmméretből következik, hogy rövidebb gyújtótávolságú objektívekre van szükség. A 35 mm-es gépek 50 mm gyújtótávolságú „normál” objektívjének az APS rendszerben a 40 mm-es alapobjektív felel meg. Az új film és az ehhez kifejlesztett új típusú filmkazetta újfajta, az eddigienél lényegesen kisebb gépméretűt tesz lehetővé.

Az APS rendszerben a kazetta szerepe jelentősen felértékelődik. A fotós a filmet zárt kazettában, a film érintése nélkül helyezi a gép érintésvédelmébe. Nem kell tehát a film befűzésével bajlódni, nem kell figyelni, hogy a gép sikeresen elkapta-e a perforációkat. Ugyanígy nem találkozik tehát a felhasználó a filmmel,

ahogy a nem kerül közvetlen kapcsolatba a videokazettában található szalaggal sem.

Amellett, hogy az APS film hordozórétege vékonyabb és erősebb a hagyományos filménél, az igazi újdonságot egy különleges mágneses réteg jelenti. Ez az adatszív annak az IX (Information Exchange – információcsere) rendszernek az alapja, mely lehetővé teszi az APS forradalmi újdonságait. Az IX jeleinek alapján derül ki például, hogy egy adott film új, részben expontál, teljesen expontál és előhívott, vagy már előhívott. Az új rendszer lehetővé teszi, hogy a fotós a

film közepén, a teljes tekerés (15, 25, vagy 40 kocka) expozálása előtt filmet cseréljen. (Például kisebb érzékenységu filmet igénylő külső felvételekről szobai fényképezésre vált.) A gép az első filmet

sávra kerül az adott képkocka azonosítója (egyes gépek a névadást is lehetővé teszik), az expozíciós adatok (zárssebesség, rekesznyílás, vakuhasználat) és a fényképezés dátuma is.

Az APS filmek előhívásakor a filmlabor egy úgynevezett index lenyomatot készít. A korábban inkább csak a profik által használt kontakt másolatokhoz hasonló kisméretű képekről a fotós könnyen és a negatív felesleges gyótrése nélkül eldöntheti, hogy melyik képekről kér nagyítást. Ha a kész képek láttán a fotós rájön, hogy nem jól választotta meg a képarányokat, az utórendelőkor lehetőség van a P, H vagy C értékek felcserélésére.

Bár az APS gépek, filmek és fotókidolgozás ára is valamivel drágább, mint a hagyományos technikáé, népszerűsége folyamatosan nő.

Az APS sikere bizonyítja, hogy a jó öreg ezüst-halogén technológia még korántsem merült ki. A digitális fényképezőgépek elkerülhetetlennek látszó teljes történődítással hátra van még néhány év. Addig is kell egy jó fényképezőgép.

Pécsi Ferenc
(peccif@mail.matav.hu)

IBM PC szinte FÉLÁRAM

Közel 1000 m²-en az ország egyik legnagyobb IBM üzleti partnereként és szervizként, több mint 10 éves tapasztalattal, felkészült szakemberekkel és egy kis meglepetéssel

várjuk Önt.

Professzionál szerviz és kereskedelmi Kft. 1091 IX. Üllői út 101. Tel.: 216-5300 Fax: 215-7072

IBM
Business
Partner

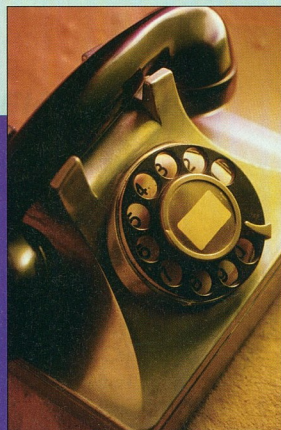
MEGTÉVESZTŐEN VALÓSÁGHŰ.

Ezt a rendkívül életszagú képet a világ jelenlegi legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárásával állították elő. Vagyis a HP PhotoREt II színrétegező technológiájával. Ez az új technikai megoldás, amely lehetővé teszi nyomtatóink számára, hogy akár 16 miniatűr tintacseppet keverjenek és juttassanak el minden apró képpontba, s ennek köszönhetően a színek összes elképzelhető árnyalata rendelkezésre álljon a lenyűgöző minőségű, fotorealistikus képek készítéséhez – még hétköznapi, irodai papírra nyomtatva is. És még ennél is bámulatosabbá teszi a dolgot az a tény, hogy mindez olyan sebességgel működik, amellyel más asztali printerek csak fekete-fehér nyomtatásra képesek. Egy szó mint száz, a HP PhotoREt II-nek más a nyomába sem ér. Kivéve persze magát a valóságot.

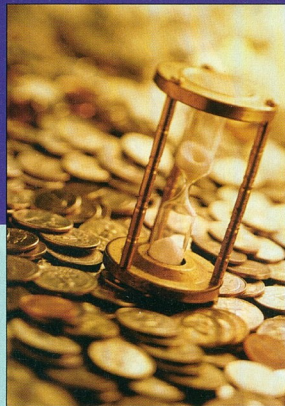
HP DESKJET NYOMTATÓK
HP Vevőszolgálat: 343-0310
<http://www.hp.hu/periferiak/>

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

Rafinált tarifák

Az új esztendő váratlanul nem nevezhető eseménye a szokásos ár-emelés idén is megtörtént. Az úgynevezett közcélú távbeszélő-szolgáltatások díjai január elsejével ugyanis átlagosan 10,5 százalékkal nőttek. A helyi távközlési szolgáltatók szolgáltatásai, valamint ezek árai természetesen sokban eltérnek egymástól, ezért ezekről az ügyfélszolgálaton tanácsos érdeklődni. A fontosabb változásokról azonban a januári számla mellett mindenképp tájékoztatnak a cégek.

A számlát böngészve mindenki észreveheti, hogy a decemberi forgalmi díjak mellett – a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium két évvel korábbi rendelete értelmében – az 1999. január hónapra vonatkozó új telefonos előfizetési díj szerepel. Ezen kívül kellemetlen meglepetésként érheti az előfizetőt, hogy egyes szolgáltatóknál a havi előfizetési díj nem tartalmazza a megszokott 20 impulzusnyi helyi beszélgetés díját. Az ez bevezető cégek szerint így az előfizetési díjakat kevésbé kellett emelniük, mint ha meghagyták volna a korábbi kedvezményt.

A távközlési vállalatok másik, egyre világosabban megnyilvánuló stratégiája a gyorsan bővülő internetes társadalom támogatása. A Matáv például kiterjesztette a helyi, illetve a helyi díjazású hívásokra vonatkozó éjszakai kedvezményes időszakot, munkanapokon 18 órától másnap reggel 7 óráig, valamint a teljes hétvégekre. Ezzel párhuzamosan a díjküszöböt a cég csökkentette, így a helyi hívásokért általában 150 forintot számlázna – áfavál együtt. Március 31-ig a munkanapokon 5,00 és 7,00, valamint 18,00 és 22,00 óra között, hétvégén és munkaszüneti napokon 5,00 és 22,00 óra között lebonyolított minden egyes hívásnál már 34 perc után ingyenes a beszélgetés vagy az internetezés. Hasonló a kedvezmény a többi nap 22,00 és 5,00 órája között is, csak ilyenkor 54 perc után áll le a számláló.

A Pápatel Rt. kezdeményezése hasonló célt szolgál, hiszen a helyi internetszolgáltatóhoz csatlakozó ügyfelek 1998. október elseje óta kedvezményes internettarifát fizetnek, ami mindennap 18,00 órá-

tól reggel 7,00 óráig percenként 1,25 Ft-áfa.

A Déltáv Rt. ugyanerre az időszakra 2 Ft+áfas, míg hétvégéken és ünnepnapokon reggel 5,00-tól este 22,00-ig 1 Ft+áfas percdíjat kínált az internetezőnek, próbaidőre, a múlt év utolsó két hónapjára. Ez a kedvezmény – legfeljebb módosított formában – valószínűleg az új esztendőben is élni fog.

A Digitel „Fele árért az egész világ” akciója is a szörfösöknek kíván kedvezni, hiszen hétvégénként, valamint a munkaszüneti napokon reggel 8 és 22 óra között a helyi hívások percdíjának csak a felét számlázzák ki. Ezzel a szolgáltatással a cég a farszoki éjszakai díjak helyett napközbeni barangolásra csábít, elérhető áron.

A KisdunaCom az előbbieknél eltérő megoldást választott, ugyanis aki a helyi szolgáltatóval, illetve az Elenderrel áll szerződéses kapcsolatban, az mindig az éppen érvényesnél eggyel kedvezőbb díjszabás szerint internetezhet. Eszerint például a kedvezményes időszakban éjszakai áron lehet szörfözni, míg a csúcsidőben a nappali tarifák érvényesek.

Az előbbi példákhoz hasonlóan a többi szolgáltató is ki-rukkolt hasonló ajánlatokkal, ezek részleteiről a helyi távközlési cégnél kell érdeklődni.

Az új évhez jelentős technikai váltás is fűződik, hiszen január elsejével a Matáv időalapon számolja az előfizetői állomásokról indított hívások díját. Ez a korábbi, impulzusalapú számlázáshoz képest lényegesen pontosabbá, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé teszi a fizetéseket. A forgalmi díjakat a cég az érthetőség kedvéért Ft/percben adja meg. Ennek ellenére a hívásokat másodpercekben mérik, eszerint történik a számlázás, így csak a tényleges beszélgetési időt kell kifizetni. Előfizetői szempontból az átlálás általában nem drágítja, de olcsóbbá sem teszi a telefonálást – nem is ez az új rendszer feladata.

A többi vezetékes távközlési cég egyelőre megmaradt az impulzusalapú

Helyi beszélgetési díj csúcsidőben

Beszélgetési idő	előzőleg fizetett díj Ft	1999. január 1-jétől időalapú díj Ft
5 másodperc	10,40	6,60+0,70= 7,30
10 másodperc	10,40	6,60+1,40= 8,00
20 másodperc	10,40	6,60+2,80= 9,40
30 másodperc	10,40	6,60+4,20= 10,80
40 másodperc	10,40	6,60+5,60= 12,20
50 másodperc	10,40	6,60+7,00= 13,60
80 másodperc	10,40	6,60+11,20= 17,80
90 másodperc	10,40	6,60+12,60= 19,20
100 másodperc	20,80	6,60+14,00= 20,60
110 másodperc	20,80	6,60+15,40= 22,00

A korábbi és 1999. január 1-jétől fizetendő havi előfizetési díjak lakossági fő- és ikerállomásoknál az alábbiak (áfa nélkül)

	Lakossági fővonal előző 1999. I. 1-jétől		Lakossági ikervonal előző 1999. I. 1-jétől	
	Matáv	1100	1210	576
Digitel	1164	1220	-	-
Déltáv	1164	1220	468	300
Emitel	1152	1220	500	300
Jásztel	1152	1220	-	-
Monor	1072	1180	-	-
Dunatel, EgomCom, KisdunaCom, Bakonytel	1250	1360	480	360
Hungarotel, Pápatel, RábaCom, Kelet-Nógrád Com	1104	1160	548	360

(Forrás: Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium sajtóiroda)

számításnál, azaz ezek időtartamát rövidítik vagy hosszabbítják, napszaktól és díjzónától függően.

Újdonság az is, hogy a Matávnál a for-

galmi díj az év elejétől két elemből tevődik össze: a kapcsolási, valamint a percdíj alapján kiszámolt beszélgetés árából. Eszerint a jövőben minden sikeres hívás esetében – idősoktól és díjzónától függetlenül – 8,25 Ft + áfa kapcsolási díjat kell fizetni.

További változást jelent a korábbi csúcs- és nappali zónák díjainak összevonása, amit ideiglenesen külön tartanak nyilván „nappali 1” és „nappali 2” néven.

Fülöp Norbert
(comptech.hu)

CD-ajánló

A jó palóc művei

A magyar prózáírás egyik mestere, Mikszáth Kálmán palócfolódról jutott el a parlamenti képviselőségig. A most megjelent, ARCANUM által kiadott Mikszáth-CD tartalmazza az író regényeit és nagyobb elbeszéléseit, levelezéseit, cikkeket és karikatolatokat, így a manapság elérhető, eddigi legteljesebb Mikszáth-forrásnak számít. Az adatbázis segítségével a teljes Mikszáth-életmű bármely szavára, szótőredékére, kifejezésére rákereshetünk. A megjelenítésben nagy segítség a hierarchikus tartalomjegyzék. A CD mintegy 3500 tételt tartalmaz, benne egy külön programmal kezelhető Mikszáth-bibliográfiát, valamint az íróról szóló és műveire vonatkozó íráskor adatait.

Focikedvelőknek

Miután a foci (csaknem) mindenkit érdekel, s miután a focihoz (csaknem) mindenki ért is, a CD-Rom kínálat kapós terméke lehet a „Mondial '98 és a világbajnokságok története” című, hatalmas adatmennyiséget, kitűnő képeket, statisztikákat, diagramokat, s Molnár Dániel újságírónak köszönhetően kellemes kommentálást tartalmazó, Szekeres Tamás szerkesztette lézerkorong. A Magyar Olimpiai Bizottság névűdjával kiténtetett Aréna 2000 sportkönyvkiadó gondozásában készült lemez mindazt tartalmazza, amit a címe ígér: csapatok, sztárok, gólkirályok adatai, írásos és képes portrék egyaránt megtalálhatóak rajta. A CD Win95, 98 és NT operációs rendszer alatt egyaránt futtatható. Ám használata keresőprogrammal kiegészítve még kényelmesebb és gyorsabb lehetne.

KRONOS Számítástechnika

Egy KIS multimédia...

KRONOS Minimedia számítógép 139900 Ft!

- 486i AM6 alaplap
- Intel Celeron 333 processzor 128 kB cache
- 32 MB SDRAM
- 32 GB Sanyo HDD
- 32" Sony/Panasonic CD-ROM
- DTK 124.8 MB AGP 2D/3D VGA kártya
- Sound Blaster 16 hangkártya
- ATX minitorony
- Daewoo 43X 14" digitális monitor
- Hisense 100 W aktív hangszórópár
- A4Tech egér
- Rainich 105 gombos billentyűzet
- 1+2 év garancia

RÉSZELEFIZETÉSI LEHETŐSÉGI

Komplett konfigurációk, alkatrészek, szoftverek, szoftver licenck, szoftver fejlesztés, hálózati építés, hálózati eszközök, Internet szolgáltatás, szerviz, szaktanácsadás, számítógépes kellekek, irodatechnika

KRONOS

1054 Budapesti, Alkotmány u. 20.
Tel.: 302-3836, 302-3889 fax: 302-3890
http://www.kronos.hu info@kronos.hu

Az ár az ÁFA-t nem tartalmazza!

Bukkanók az M3-as sztrádán

Nyugtával dicsérjük a kaput

Az M3-as autópálya informatikai rendszere nem minden probléma nélkül mutatkozott be. Az élesben való üzemelést több nagy próba is megelőzte, ám január 4-én a díjbeszedő kapuk mégsem tudták megkezdeni működésüket. Az ok: a rendszer nem volt képes sem nyugtát, sem áfás számlát adni az autósoknak. Alábbi írásunkban annak próbáltunk utánajárni, hogy az Északkelet-magyarországi Autópálya (Ékma) számítógépes rendszere hogyan működik, és mi lehetett a késlekedés oka.

Több szakember, köztük Kovács Zoltán, a Magyar Autóklub főtitkárának a Világüzemelési megjelent véleménye szerint az M3-as autópályánál kialakított fizetési rendszer technikailag rossz, és ezen mihamarabb változtatni kell. Egyesek szerint viszont a rendszer nem rossz, csak kiforrotlan. Mások szerint viszont éppen az ellenkezője igaz, mivel ezt a rendszert Francia- és Olaszországban is használják, nehezen hihető, hogy a technológia nem megfelelő színvonalú. Hogy értsük, miről van szó, megkérdeztük az építkezés kivitelezőjének, az M3 konzorcium technikai kérdésekben illetékes szakemberét, Lárnczy Andrást.

– A rendszer alapján tekinthető díjbeszedő berendezés (számlítója a francia Egis Projekt) az

MTI FOTO

autós számára a belépőkapunál egy jegyet ad, a közlekedő a kilepőkapunál gyakorlatilag ezzel igazolja, hogy hol kezdte meg az autópályán való utazást – mondta. – A gép a jegy adatai alapján számolja ki, hogy pontosan mennyit kell fizetnie az autósok.

A havi és éves kártyák esetében a mágneskártyás megoldást választották, a mágnescsík tartalmazza azokat az érvényességre és a felhasználásra, illetve a használóra – itt mindössze a gépjármű rendszáma szerepel – vonatkozó információkat, amelyek feljegősítanak a pálya használatára.

A problémát az okozta, hogy a hatályos jogszabályok szerint ezekhez a készülékekhez az

tudtuk, a milliárdos nagyságrendű rendszer önmagában tökéletesen működött, a problémák az összekapcsolás után kezdődtek.) A bajt tetézte, hogy ezeket a berendezéseket csak a két ünnep között kapcsolták az alrendszerhez.

Arra a kérdésre, hogy ez a probléma miért nem derült ki előbb, azt a választ kaptuk, hogy az élesben való működés szimulálása nem volt lehetséges, mert az autósoknak ekkor még nem adhattak nyugtát. Mivel az idő végesen fogott, az Ékma két, gyorsan kivitelezhető, máig működő megoldással próbálta orvosolni a hibát.

Az egyik, hogy egyszerű nyugtát kiadó pénztárgépeket szereltek fel, amelyeken az ott dolgozók begépelik a fizetendő összeget, a másik, hogy az áfás számlát igénylő, illetve a csak élesenként közlekedő autósok kérésére borítékos rendszert vezettek be.

A legutolsó információk szerint a hibát legkésőbb e hónap végéig orvosolják, a pénztárgépek pedig „tartalékba” vonulnak. Ha tehát minden jól megy, néhány napon belül a díjelszámoló rendszer valóban képes lesz az automatikus nyugtaadásra.

Klályik István
(ice@comptech.hu)

Integrátori segítség

A vállalatirányítási rendszerek telepítése – éppen nagyfokú integráltságuk miatt – nagyon összetett feladat, így mindenképp érdemes szakértőkre, azaz rendszerintegrátorokra bízni a dolgot.

Az informatika egyre dinamikusabb fejlődésével a felhasználóknak mind nehezebb lépést tartani, hiszen képtelenség külön stábot foglalkoztatni a szoftver, a hardver és a kommunikációs kapcsolatok ellenőrzésére, fejlesztésére.

A gazdaságilag fejlettebb régiókban rendszerintegrátorokhoz szokás ilyen esetekben fordulni, akik a megfogalmazott elvi dönté-

sek és stratégiák szellemében gondoskodnak a gyakorlati megvalósításról. Első lépésként mindenképp érdemes tanácsadó céget felkeresni, akik az informatikai stratégiai elvek kidolgozásában segíthetnek. Ilyenkor az ügyfél elmondja, mely területek hatékonyságát szeretné javítani, és miderre mennyit hajlandó áldozni. A tanácsadók ennek megfelelően kidolgozzák a követendő stratégiát, aminek körülbelüli költségeit is meghatározzák.

A tanácsadók segítségével meghatározott elvek gyakorlati megvalósítása a rendszerintegrátorok feladata. Ők azzal, hogy a különböző gyártók termékeit tesztelik, kipróbálják, ellenőrzik, óriási munkát vesznek le ügyfeleik válláról. A termékek gyártói és a rendszerin-

tegrátorok ennek következtében egymás stratégiai partnerei, ám nem szerencsés, ha a két tevékenység egy kézben van, hiszen úgy nehéz objektívnak maradniuk az összehasonlításnál.

A megfelelő partner kiválasztása roppant felelősségteljes feladat, hiszen az integrátor cég szakemberei munkájuk során akvarakaratlanul bepillantást nyernek a vállalat belső folyamataiba is. Ezen kívül könnyen belátható: az integrált rendszer összehomlása akár az egész vállalatot megbéníthatja.

Ezért érdemes olyan partnert választani, amely kellően széles termékkálával rendelkezik, amelyben akár konkurens termékek is helyet kapnak. Másik lényeges szempont a cég nagysága, hiszen ez egyben sok gyártó partner, valamint koncentrált szakértelmet is feltételez.

Fülöp Norbert
(comptech@comptech.hu)

Száguldás a jövőben

Vannak komoly és komolytalan filmek, előbbieket megmozgatják szürkeállományunkat, utóbbiak egyszerűen csak szórakoztatnak. Használó a helyzetet a számítógépes játékok esetében is. A év egyik slágere, a Death Karz nem rémisztget szörnyekkel, nem szükséges lehetetlennek látszó feladatokat megoldanunk a továbblépéshez, egyszerűen csak száguldozunk kell.

Az már az első pillanatban kiderül a játékos kedvű felhasználó számára, hogy a fejlesztők elsősorban a tizenéves korosztályt, abból is a tíz-tizenöt év körülieket célozták meg. A menüpontokban lehetőségünk van a hang és vizuális effektek beállítására. (Érdemes megjegyezni, hogy a program működésének egyik alapvető követelménye valamilyen 3D-s gyorsító kártya – lehetőleg Voodoo – megléte. Enélkül is játszhatunk, de az korántsem lesz az igazi.) Itt kalibrálhatjuk – már ha van – a joystickot, jobb esetben kormányt. Miután az alapbeállításokkal megvagyunk, jöhet a pálya és az autó kiválasztása: négyféle típusból válogathatunk, és a pályák száma is ugyanennyi. Ez elsőre kevésnek tűnik, de mindkét esetben lehetőség van extra dolgok előválasztására. Aprópó pálya: mind a négy pályának létezik rövid, közepes és hosszú változata, és minél hosszabbat választunk, annál több a kanyarok, emelkedők, ugratók száma. Így gyakorlatilag nem megy, hanem tizenkét pályán van lehetőség a száguldozásra.

Szintén a menüben állítható be az is, milyen egyverrel szeretnénk versenytársainkra lö-

völdözni. Ugyanis, ha még nem említettem volna, ez egy olyan játék, ahol a jövőben kell versenyeznünk, futurisztikus tájakon, és száguldozás közben igekeznünk kell minél több ellenfelünket semlegesíteni. No, nem

kell megjedni kedves szülőök, ez nem afféle „pusztítás és rombolás”-féle program. Az egészben éppen az a szenzáció, hogy még a robbanások sem rémisztőek (nem esik darabokra az autó, csak egyszerűen kék fénnyel vesz körül, ami kirepíti a pályáról).

Természetesen lehetőségünk van időmérő futamot, egy versenyt és bajnokságot is választani. Aki még nem ismeri a pályákat, annak mindenképpen érdemes néhány kört menni az üres pályán (időmérő futam), ellenkező esetben később kellemetlen meglepetések érhetik, például egyszerűen kirepül a nagy semmi középbébe.

Akinek komolyabb hangfalai vannak, annak mindenképpen érdemes a rajt előtti pillanatokban feltéperni a hangerőt, mert élő-műnyben lehet része, egyszerre élvezheti húsz szupercsoda motorjának hangját.

Miután sikeresen startoltunk, nincs más hátra, mint hogy tövig nyomjuk a pedált, és kezünk lehetőleg folyamatosan a tüz gombon tartjuk. Azért nem árt néhány pillantást vetni a tájr sem, igazi jövőbeli környezet. A program minőségére jellemző a száguldás hihetetlen életszerűsége, úgy 280 kilométer felett időnként teljességgel elhesztettem a fonalat – merre kell kanyarodni, hol is vagyok –, ilyenkor persze szépen kirepültem.

A verseny alatt feladatunk mindössze annyi, hogy minél több ellenfelet lökjünk ki, és lehetőség szerint az első helyen végezzünk. Természetesen mi is egyfolytában kapjuk a tállátokat, ez nem árt állandóan manőverezni. Lehetőség van különböző fegyverek felvételére is, úgy, hogy a pályán elhelyezett „kristályokba” hajtunk, ekkor vagy egy hanggal, vagy valamilyen vizuális effekttel tájékoztat minket a program az új fegyver meglétéről.

A játék gépigénye:
Pentium MMX 200-as
32 megia Ram
3D-s gyorsítókártya
100 megabájt szabad merevlemez-kapacitás

K. I.
(icc@comptech.hu)

RAGASZKODJON A BIZTONSÁGHOZ!

ZF 2000 Számítástechnika és Szolgáltatás Kft.

Éljék figyelmét szentelt számítógéphálózatának biztonságához?

Ha Önnek nincs működő és bevált biztonsági rendszere, készített biztonsági szakembere és jól meghatározott biztonsági házirendje, akkor ránk van szüksége. Mit tudjuk, hogy a problémák ezekből a hátrósságból erednek, éppen ezért készíthetünk fel rájuk. Segítünk felmérni és értékelni a tervezés alatt lévő, illetve már üzembe állt rendszerek biztonsági szintjét, illetve meghatározni a megfelelő és követhető biztonsági rendszert. Az egyedül igényelhető szabott rendszer megtervezése, telepítése és betelepítése után ügyfelünk oktatását és képzését is elvégezzük, mert ragaszkodunk az Ön biztonságához.

1016 Budapest Hegyalja út. 5.

Tel.: 212-7141 Fax: 212-7143, e-mail: info@zf.hu, http://www.zf.hu

Ha
egy
vállalkozás
beindul.....

Hívjon minket, vagy keresse termékeinket a Microsoft viszonteladónál és a nagyobb bevásárlóközpontokban!

Tel.: 385-3355

IDŐBEN VAN?

...akkor szüksége van időre, rendezett információra, pénzre. Mi a megoldást nyújtjuk Önnek: a rEVOLUTION™ Mérőföldkő útnyílvartató programot, az egyedülálló Számia 95-ön keresztül, az Iroda++ integrált ügyviteli rendszerig.

revolution™
SOFTWARE

1111 Budapest, Kende u.1. Microsoft Certified Solution Provider
www.revolution.hu

Az ember küzd – de miben bízunk?

Egy informatikai időutazás naplója

Ne használjuk azt a szót, hogy kibernetika, elvtársak – mondta Kádár, és a burzsoá kifejezés helyett az alkalmazást javasolta. A harmincéves Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) a közelmúltban időutazásra hívta meg az elmúlt 40 év hazai, informatikai szereplőit, ahol ez a mondat elhangzott. Ami pedig a jövőt illeti, az rémkép is lehet, hogy az ember az intelligens számítógép evolúciós eszköze. Akkor viszont a jövő etikai problémákat tartogat.

A történet 1958-ban kezdődött. Nevezük a hazai óskornak. Ekkor fejlesztette ki Kozma László a Budapesti Műszaki Egyetemen (BME) jelfogós számítógépét, Kalmár László pedig logikai gépét. Muszka Dániel műkaticabogara is ekkor látta meg a napvilágot a szegei József Attila Tudományegyetemen. A számítástechnika ókorát 1968-tól számíthatjuk. A professzionális számítástechnikai oktatás kezdete datálható a '78-ig tartó időszakra. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem számítástechnikai képzésére 1972-ben hirdettek először felvételt.

Szükségből erény

A középkorok becézett 1978-1988-ig tartó korszakban jelent meg a New York Timesban egy cikk egy magyar fejlesztési matematikailogikai nyelvről, a moduláris prológról. Az M-prológot 1985 áprilisában mutatta be a világna a nyugati sajtó jeles orgánuma. Ma már Unix alapon működők az egykori M-prológ, ráadásul az újakat Svédországban gyártják.

A „középkorban” alakultak ki a nagy állami kutató-fejlesztő intézetek, mint a Számki-Számalk, az akadémiai számítástechnikai és automatizálási kutatóintézete, az MTA-SZTAKI vagy a Központi Fizikai Kutató Intézet (KFKI). Zimányi Magda a KFKI számítógéppontjában, az akkori szóhasználatat, a nagygépes alkalmazásokkal dolgozott. Ő azt emelte ki, a Cocom-lista ugyan általában véve rossz volt, ám megnyitotta a szocialista szoftverexport előtt az utat. Az akadémiai szféra már akkor is kiutaztatott tanulmányútra külföldre, s a kint látott minőséget elvesse hazafélt. Itthon pedig kisebb és rosszabb eszközökkel, de megtanulta ugyanazt a technológiát megvaló-

sítani. A magyar kutatók agya fummányos megoldásokra lelt, jobban forgott, szoftvereket fejlesztett. – A fizikusok pedig hajtóerői voltak a számítástechnikának – mondta Zimányi –, ekkor pattantak ki a fejükből példái a számítógépes algebra nyelvek.

Aztán itt volt '85-ben az szja. – A személyi jövedelemadó bevezetése – mondta Nyíri Géza, egykori Infelor-dolgozó – gépi feldolgozást kívánt. Azaz a lakosság népesség-nyilvántartását. Ám a politikai, gazdasági reform hozta ma-

gával a többit. Például az egészségügyi adatok tárolását, a választási rendszer kifejlesztését. S ekkor beütött a krach: a magyar mikroelektronika katasztrófiája. Leégett a Mikroelektronika Vállalat, a MEV. – Hogy katasztrófa volt-e – tette fel a költői kérdést Havass Miklós, a Számki és a Számalk akkori munkatársak –, persze. Gyorsabban haladtunk volna a személyi számítógépekkel – folytatta – Ám visszatérve nem történt nagy baj, mivel azóta a komerciális személyi számítógépek, a PC-k elterjedtek.

Az első PC-ket is ebben az időben szállították a kiválasztott iskolákba, munkahelyekre. S ne felejtjük, része volt ebben a magyar köznépnek, akik Bécsbe jártak, nem csak hűtőért, de Epson monitorért, Commodore-ért vagy az első nyomtatóért. S aztán hazatérve beadták egy bizonyítványt, ahol az iskolaigazgatók vásároltak. 1985-ben tudtuk meg, létezik egy Internet nevezetű csoda, s a „középkor” végére már ki lehetett mondani azt is: kibernetika. A lyukkártyáknak pedig végképp leáldozott.

A három P: pénz, piac, PC

Az „újkor” – a társaság 1988-tól máig datálta – Tóth Istvánné, az NJSZT ügyvezetője

azzal jellemezte, hogy '85-ben már számítástechnikai tanfolyamon vehettek részt a ténvénezők. A TV Basic 15 műsort ért meg.

A hazai számítástechnika átalakult, az addigi KFKI-monopólium megszűnt, s a kilencvenes évek elején informatikailag foglalkozó három nagy cég közül kettő tönkrement. A Microsystems és a Műszertechnika (bár ez utóbbi még él, de teljesen más formában). Egyedül az 1983-ban Székesfehérvárott alapított kisvállalkozás élte túl az átalakulást, s nőtte ki magát Albacom néven nagyvállalkozássá.

A magánvállalatoknál újra felfedezték a spanyolviaszt: nemcsak a hardver számít. Mint Reszler Ákos, a Recognita időutazója elmondta, a valódi tőke minden este hazment. Az emberi erőforrás hiánya máig jellemző maradt: Angliában egy tanulmány szerint 14 ezer üres informatikusállás van. S a szektor igénye csak növekszik.

Az „újkor” vége felé indult be a Sulinet is, s összefoglalóan úgy jellemezték a korszakot: a számítástechnika társadalmisítása zajlik napjainkban.

Terminátorok és protézisek

A jövőt illetően természetesen megoszottak a vélemények. Beck György, a Compaq Magyarország vezetője a realitásokról, a 2000-ig év problematikájánál maradt. Angszter Erzsébet, az objektumorientált eszközök szakértője arról beszélt, hogy el kell érni minden területen a minőséget. Ám valaki irreális (?) szárnyakat adott álmainak azon kutatásról alapján, amelyek az USA-ban látott. Például hogy elég lesz teljesen beazonosítani az emberi agy algoritmusát, s tíz éven belül megszületik az első önállóan gondolkodó robot. Csak épp érzei nem lesznek. Ám már most is létezik olyan gép, amely tanulni képes, s már az embernél is gyorsabban sajátítja el az újabbnál újabb ismereteket. Illetve, hogy az óceán túlfeljártn már van patkány, amelyek az agyába épített chipen keresztül távvezérel. Azaz elég csak az akaratának megszületnie, a chip érzékeli, s már kapja is az ételt egy gépen keresztül. Ez a fajta agyba épített chip az emberiségenk pedig azt teszi lehetővé, hogy majdan a mozgássérültek, bének művégtagjaikat az akaratukkal irányíthatassák. Az időutazók megkérdőjelezték, hogy a jövő az emberiségre nézve biztató-e, ám abban kivétel nélkül egyetértettek: az ágensalapp, intelligens eszközök évtizede következik.

Gecse Mariann
(mgecse@comptech.hu)

A számítógép rejtelmerei

Hardver. *Ha manapság egy átlagos felhasználó meghallja ezt a szót, a legtöbb esetben két dolog történik. Vagy bambán bámul, és azon gondolkodik, hogy most mit is kellene mondania, vagy a rémülettől kővé dermed és magában imádkozik, hogy bárcsak soha ne került volna kapcsolatba a számítástechnikával.*

Nos, most induló, és terveink szerint rendszeresen jelentkező, a hardverrel foglalkozó írásainkkal éppen ezen a nem éppen irigyléreméltó helyzetben szeretnénk változtatni. Lehetőségeinkhez mérten bemutatjuk olvasóinknak, hogy miből is áll egy számítógép háza belseje, hogyan épülnek egy-egy másra az alkatrészek, és ezek milyen kölcsönhatásban vannak egymással. Lássuk, részleteiben miről is lesz szó!

Megismertetjük minden számítógép szívét, az alaplapot: mire szolgál, milyen foglalatok és csatlakozók találhatóak rajta, mi az a jumperelés, milyen fejlődésen ment keresztül az elmúlt tíz

évben a számítógép. Terveink szerint több részben is foglalkozunk a gép agyával, a processzorral. Hányféle létezik, ezek miben különböznek egymástól, miért fontos a hűtésük, mitől különböző a gyorsaságuk, mi is az a tuningolás, és mi várható a jövőben ezen a téren?

Hasonlóképpen megvizsgáljuk a memóriák (ramok) típusait: miért jó, ha minél több memória van gépünkben, hogyan tudjuk a lehető legegyszerűbb módon otthonunkban kicserélni az újonnan vásárolt modulokat. Foglalkozunk a különböző kártyák – videó-, hang-, modem-, gyorsító-, tv- – fajtáival, minőségével, a jö-

vőben megjelenő újdonságokkal. Természetesen minden esetben az alkalmazott technológiát is igyekszünk bemutatni.

például: mi a különbség a Ram, Dram, SDRAM, DRSDram között, és ezek felhasználása miben különbözik.

Tanulni vágyó olvasóinknak lehetőség szerint külön táblázatban magyarázzuk el a több száz idegen kifejezés, mozaikszó, rövidítés jelentését. Terveink között

szerepel az is, hogy a legérdekesebb olvasói kérdésekre közvetlenül a lapban válaszoljunk, ezzel is megápitva a téma iránt érdeklődők

tudását.

Hogy mindez miért?

Mert meggyőződésünk, hogy a hardverek világa korántsem olyan rémisztő és érthetetlen, mint ahogyan azt sokan állítják. Minimális gyakorlattal bárki képes memóriát, hang- és videokártyát, sőt processzort is cserélni.

K. I.

(ice@comptech.hu)

Visine®

S Z E M C S E P P

...Ha a számítógép képernyője, a televízió, az allergia, a szemfesték, a kontaktlencse, a szennyezett levegő, az uszoda vize kifárasztja, bántja a szemét.

150
éves

Társ a gyógyításban

© A Pflizer védjegyzett neve.

A Visine® gyorsan enyhíti a kellemetlen égést, viszketést, érzést, és megakadályozza a könnyezés, viszketés, Nem alkalmazható zöldhártya (glaucoma) esetén. Kontaktlencsét viselők a szemcseppe használata előtt a lencsét vegyék ki! *A kockázat és mellékhatások tekintetében olvassa el a betegtájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!

Recept nélkül kapható

A fáradt és gyulladt szemek megnyugtatóására

Nokia-gyár Komáromban

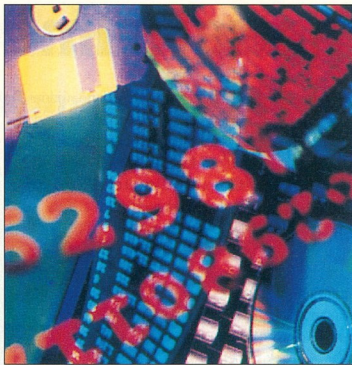
A komáromi ipari parkot választotta a Nokia felépítendő mobiltelefon-gyárának helyszínül, amely a cégnek várhatóan 1 milliárd finn márkába kerül majd. A komáromi építési munkálatok idén március elején kezdődnek, a mobil telefonkészülékek gyártásának megkezdését pedig a jövő év elejére tervezik. Az új gyár nem kizárólag a magyar piac kielégítésére korlátozódik, hanem kiterjed a közép-európai régióra is.

A helyszín kiválasztásánál fontos szempont volt – a cég tájékoztatása szerint – a térség igen kedvező földrajzi adottsága, meglévő infrastruktúrája és a környék műszaki értelmiségének és szakembereinek magas aránya.

LNX: Erősödő piaci helyzet

A LIAS-NETWORX Hálózatintegrációs Kft. (LNX) 1998-ban 3 milliárd forint árbevételért el, és tanúsította ISO 9001 szerinti minőségügyi rendszerét.

A csaknem százfős LNX a magyar hálózati piac meghatározója. Szerepet vállalt a két legnagyobb magyar informatikai beruházásban is: az egyik a Budapesti Közlekedési Vállalat reorganizációját érintő, a másik pedig a MÁV MHR-GIR alkalmazásainak kiszolgálását jelenti.

Csökkenő vámok

A korábban átlagos nyolcra 5 százalékra mérséklődnek január 1-jével a számítástechnikai termékek importjára kivetett vámok – adta hírlt az Internetto. A vámcsökkenés több informatikai terméket érint, köztük a komplett számítógépeket, nyomatókat, valamint a tárolóegységeket. A magyarországi informatika egymilliárd dollár meghaladó nagyságúra becsült piacán 10–50 százalékosra tehető a feketegazdaság aránya. Emiatt komoly bevételektől esik el az állam. Ezért a vámok redukálásától a hazai szakemberek a informatikai kultúra terjedését és az illegális kereskedelem visszaesését várják.

*Összeállította:
Gecse Mariann*

Korlátozott internet

A Computer Technika tavaly decemberben megjelent évkönyvében azt írta, hogy a Datnet Kft. 1998 elején az előre kifizetett, korlátlan internetelérést biztosító szolgáltatáscsomagjait korlátozottra változtatta, és ennek következtében többen polgári pert helyeztek kiltátsba a cég ellen. Azt is írta, hogy ezek után az előfizetők átmeneti engedményként választhatták a kedvezményes, 8000 forintos korlátlan előfizetést.

A Datnet képviselői szerint soha nem változtatták meg áraikat visszamenőlegesen azok esetében, akik egyéves előfizetést kötöttek. Félreértésre adhatott okot az, hogy a Datnet akkori vezetése (azóta a céget megvásárolta a GTS) körlevélben egyértelműen arról írt, hogy 1998. április 10-től megváltoznak a szolgáltatás feltételei, amely részeként az addig korlátlan hozzáférést biztosító díjcsomagok korlátozottra változnak. Ezen állításokat tíz nappal későbbi újabb levélükben már úgy pontosították (módosították?), hogy akik előre kifizették a díjat, azok számára semmivel sem változik. Az mindenesetre tény, hogy a havi előfizetők a korlátlan hozzáférést ideiglenesen és kizárólag drágábban, 6000 helyett 8000 forintért vehették igénybe, ráadásul az „akció” igénybevételéhez feltételként szabták hathavi díj előre történő kifizetését is.

A Datnet tudomása szerint senki sem helyezte kiltátsba polgári pert, és a 8000 forintos korlátozott sem átmeneti engedményként kapták az előre fizet előfizetők, hanem bárki igénybe vehette.

Az olvasók folyamatosan ismétlődő kérdése: melyek az adatvesztés leggyakrabban előforduló okai? Erre a kérdésre már többféle megközelítésből válaszoltam. Most az eddigiektől eltérő módon próbálkozom: általános gondolataimat engedem szabadon.

Az adatvesztés számtalan konkrét oka (tűz, víz, vírus, stb.) az adatokkal a következő három dolgot teheti:

1. Az adat nem került rá az adathordozóra, letörtlődött, az

Kürtölő

nem létezik. Az adatok ilyenkor megsíráthatók, más gyakorlati tennivaló nincs.

2. Az adathordozó eszköz (hardveresen) meghibásodott. Az adatmentés szempontjából lényegében csak az adathordozó felület sérülése az, ami érdekes. Ha a felületi kár 1%-nál nem nagyobb, az adatmentő technológia képes a 100%-os helyreállításra, 5%-os felületi hibánál 50%-os a helyreállítás valószínűsége, 10% fölötti felületi hibánál szinte esélytelen az adatmentés. (Az itt leírt összefüggés magyarázatot igényel, erre majd egy későbbi írásomban visszatérek). Tapasztalatunk szerint igen ritka a hardverhiba bekövetkezésekor az 1%-nál nagyobb fe-

lületi sérülés. Ilyenkor a készülék serceg, nyikorog, rezeg, vinnyog. Mindezt normál esetben nem teszi. A nagyméretű felületi károsodást már a felhasználó és környezetének tudatlansága okozza! Csodavárás jöccmen többször bekapcsolják a készüléket, álszakemberek sora vizsgálódik, és minden ilyen alkalommal az adathordozó felület tovább károsodik. A hozzánk érkező hardveres problémák jelentős részére sajnos ez a jellemző.

3. Szoftveres hiba az adathordozón. Ha a felhasználót esetleg „brutális” jelszóval illettem volna a hardveres probléma kezelésénél, akkor itt „gyilkost” kéne mondanom. A nálunk lan-

doló esetek jelentős része már átmenet a csodadoktorok kezén, használatatlan adminisztrációs területet (FAT, MFT, könyvtár) hagyva maga után. Orvosi hasonlattal élve az agyat széttrancsírozták. E súlyos szavakhoz rövid magyarázatot fűzök. Nem szeretném azt sugallni, hogy az adatmentő technológia segítségével mindig az első lépésben megtalálható a megoldáshoz vezető út, de ez a technológia előírja, hogy az eredeti állapot meg kell őrizni. Ha az operáció sikertelen, vissza lehet nyúlni az eredeti állapothoz, és ez akárhányszor megtehető, mert az eredeti állapot nem változik. A helyreállított fájlrendszer pedig CD-re kerül és így, a felhasználó ellenőrzésén fennakadó problémák is összevethetőek az eredeti állapottal.

Kürti Sándor
(sandor.kurti@kurt.hu)

Hogyan bukkanhatunk új ügyfelekre meglepő helyeken? (Például az Internet segítségével!)

Azt már nyilván Ön is tudja, hogy az Interneten híreket közölhet cégéről, bemutathatja termékeit, felkeltheti potenciális vásárlói érdeklődését.

De mi lenne, ha honlapját kifejezetten eladásra használná?

Az IBM cégek ezreit segíti abban, hogy Internet oldalait forgalmas üzletté varázsolják, ahol az ügyfelek biztonságosan vásárolhatnak.

Röviden: megvalósítja az elektronikus kereskedelmet. Bármilyen üzleti tevékenységet folytat, az IBM szakértő tanácsokkal, műszaki know-how-val nyújt segítséget Önnek, hogy honlapját dinamikus kereskedelmi csatornává formálja.

Évtizedes tapasztalatával az IBM készen áll arra, hogy a legmodernebb internet technológia alkalmazásával kösse össze cége honlapját és létfontosságú üzleti folyamatait. Integrálja a leltározás, számlázás, szállítás, raktározás műveleteit, hogy cége az e-business, az elektronikus üzleti tevékenység aktív résztvevőjévé váljon.

Látogassa meg www.ibm.com/e-business weboldalunkat, ahol megtalálja az üzleti tevékenység biztonságára vonatkozó e-business esettanulmányokat, tényeket, megoldásokat angol nyelven. Olvassa el magyar nyelvű tájékoztatónkat a www.ibm.hu címen, vagy hívja a 06 80 200 083-as zöld számot.

Magyarországi ügyfelek is igénybe vehetik a biztonságos elektronikus kereskedelem adta előnyöket az Inter-Európa Bank szolgáltatása révén. www.passage.iqb.hu

Hogy valóra válják a biztonságos elektronikus kereskedelem (e-commerce), az IBM létrehozta a világ első SET 1.0-án alapuló kereskedelmi szerverét, a Net.Commerce-t.

e-business™

Nagy megoldások egy kis helyigónak

Itt az

Ön

ideje!

Január elsejétől impulzusok helyett

másodpercre pontosan

annyit fizet, amennyit telefonált.

Ráadásul hétköznapokon este hat

és tíz óra között, illetve hétfvégén

reggel öt és este tíz óra között mindössze

bruttó **4,13 Ft*** egy perc

helyi beszélgetés!

Vonzó tarifák a MATÁV-tól!

*Minden sikeres hívásért (létrejött kapcsolat) bruttó 8,25 Ft egyszeri kapcsolási díjat számítunk fel.